

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 8 januari 2009

MEDITATIE

Om uwentwil arm

De apostel Paulus schrijft in deze brief over de inzameling die voor de arme gelovigen in Jeruzalem gehouden wordt. De gemeente daar werd vervolgd en verschillende christenen waren gevlucht. Degenen die achter gebleven waren leefden in zeer behoeftige omstandigheden.

Als dan ook de apostel-vergadering samenkomt wordt de nood van Jeruzalems gemeente besproken en besloten dat in alle gemeenten een inzameling gehouden zal worden, om te helpen die nood te lenigen.

Paulus schrijft daar nu over aan de gemeente van Corinthe, en voert daarbij drie redenen aan om die gemeente tot offervaardigheid te bewegen.

In de eerste plaats wijst hij op het grote bedrag dat de gemeenten te Macedonië bij elkaar gebracht hebben. Deze gemeenten waren zelf arm, de apostel kon dan ook eigenlijk geen grote gave verwachten. Waarom gaven deze mensen zoveel? Paulus zegt het ons: zij hadden zich eerst aan

Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.

2 Korinthe 8 : 9

de Heere gegeven, en daarna aan ons. De Heere had hen lief, zouden zij dan de broeders niet liefhebben? Christus gaf voor hen Zijn leven, zouden zij dan hun aardse goederen niet in Zijn dienst besteden?

In de tweede plaats wijst Paulus op de grote rijkdom van de Corintheïers. Zij zijn rijk gezegend met aardse en bovenal geestelijke goederen. Dat dan ook Uw gave, zegt Paulus, moge getuigen van Gods grote genade aan u bewezen en in u verheerlijkt.

Maar de derde reden die de apostel aanvoert is de belangrijkste: "want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk

worden"; met andere woorden: uit Christus' armoede vloeit de ware rijkdom van Zijn volk, en dat verwekt ook ware dankbaarheid en liefde tot de broeders. Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus. Inderdaad, dat wist de gemeente van Corinthe. Zij wist dat door de prediking van het Woord. De apostel had onder hen het Evangelie gepredikt.

Hij had zich in die prediking niet beziggehouden met de dingen die in die dagen in de politiek en het grote wereldgebeuren plaatsvonden, maar met de dingen Gods, met de dingen van Christus, en dan speciaal ook met Jezus' overgang van de hemelse heerlijkheid naar de aardse armoede. Christus was rijk! Rijk in macht, rijk in liefde en rijk in heerlijkheid, want Hij was de Zoon van God. Hij kon getuigen: al wat de Vader heeft is Mijne.

En nu? Hij, Die van eeuwigheid God was werd mens! Hij onderwierp Zich aan de gevolgen van de zonde. Hij ging delen in het leed en de nood, die door de zonde over de wereld heenstroomt. Zie Hem liggen als klein kind in de kribbe te Bethlehem; zie Hem hongeren in de woestijn; zie Hem dorsten bij de Jakobsbron; zie Hem worstelen in Gethsémané; zie Hem hangen aan het vloekhout der schande.

Zo arm is Hij geworden. En met welk doel? Opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden. Christus is arm geworden als gevolg van onze zonde. Eens zijn wij goed en naar Zijn beeld door God geschapen. Maar de eerste mens Adam is gevallen en wij met hem. We hebben de aarde verloren en we hebben de hemel verloren, en bovenal: we hebben God verloren. We leven niet meer in afhankelijkheid van Hem; we houden Zijn geboden niet. Als profeet vermelden we Gods lof niet meer. Als priester buigen we voor het altaar van onze afgoden en offeren tot eigen eer. Van koning zijn we bedelaar geworden. Voorgoed en volkomen hebben wij de deur van Gods gemeenschap dichtgedaan. Maar weet u wat nu zo vreselijk is? We hebben daar van nature heel geen last van. Met al onze zonde en armoede menen we van

Inhoud

87e jaargang

Nr. 15

- 1 Meditatie: Om uwentwil arm
- 2 Abraham en Abimelech (4)
- 6 Commentaar: Leer ons onze dagen tellen
- 5 Serie beroemde boeken (7):
"Het kromme in het levenslot"
- 7 In goede orde
- 8 Egaliseren van de zonde (2)
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

nature rijk en verrijkt te zijn, en geen ding gebrek te hebben.

En dan kunnen we zien op de armoedige omstandigheden waarin Christus op aarde verkeerde, de diepe reden van Zijn armoede zien we dan voorbij, nl. Zijn geheel vrijwillige liefde tot verloren zondaren.

Daarom is Christus in de nacht van ons zonde-bestaan afgedaald. Hij is een vloek geworden om vloekwaardigen met God te verzoenen. Waar geen weg meer was, dacht God Zelf een weg der verlossing uit. Het is een wondere weg, want het wonder van Gods liefde is, dat Hij Zijn Zoon gegeven heeft tot behoud van ellendige zondaren. Voor zulken verliet Hij Zijn hemelse heerlijkheid, opdat zij door Zijn armoede rijk zouden worden.

Deze boodschap mag en moet verkondigd worden, opdat zondaren van deze genade zouden weten. Paulus schrijft: gij weet! Deze twee woorden van onze tekst mogen we niet over het hoofd zien, en we moeten ons afvragen: weten ook wij van deze genade? Ja, met ons verstand weten we er allemaal van. De boodschap van de Bijbel werd de meesten van ons al verteld, toen we nog erg jong waren. Toch is dit weten met ons verstand niet genoeg; want intussen leven we rustig voort, terwijl we Christus nog niet kennen als onze persoonlijke Borg en Zaligmaker.

Tussen weten en weten is een groot verschil. De apostel bedoelt hier: weten door het geloof. De gelovigen te Corinthe kenden Gods genade door ervaring in het hart, bij bevinding. En

dat hebben ook wij nodig. Want anders staan we buiten de genade Gods, en dat wil zeggen buiten Christus.

De genade van Christus weten, kennen, dat is wat anders dan een geschiedenislesje kennen. Het weten van de genade van Christus is een zaak van doorleving. Het is een wetenschap die geleerd wordt op de school van de Heilige Geest.

Als de Heere onze ogen opent voor ons zondaar-zijn, dan gaan we leren, echt weten, hoe ontzettend arm we door de zonde geworden zijn. We hebben geen ware liefde tot God en Zijn geboden; geen macht om vruchten der dankbaarheid voort te brengen; geen geloof om te kunnen geloven. Zo wordt ook de wetenschap geboren: Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid. En dat is de weg, waarin de Heere

plaats maakt in ons hart en leven voor een rijke Christus, Die arm wilde worden, opdat Hij armen met Zijn goederen vervullen zou. In Hem is gerechtigheid tot voldoening van al onze schuld. In Hem is heiligheid tot afwassing van al onze zonde. In Hem is verzadiging van vreugde, tot verlossing uit al onze droefheid.

Door de toepassing van de Heilige Geest ontvangen wij Hem door het geloof in ons hart. En de geringste geloofstoeëigening van deze arm geworden Zaligmaker vervult ons hart met een onuitsprekelijke vreugde en blijdschap. Maar ook met liefde. Liefde tot Hem Die daar Hij rijk was, arm wilde worden, opdat Hij armen voor eeuwig rijk zou maken. Weét u er van?

's-Gravenhage,

ds. J. Driessen

BIJBELSTUDIE

4

Abraham en Abimelech

Genesis 21:22-34

Een gedenkteken

Abraham heeft in de verbondssluiting tussen hem en Abimelech Gods goede hand gezien. Dat blijkt wel uit het vervolg. "En hij plantte een bos in Berseba, en riep aldaar de Naam des HEEREN, des eeuwigen Gods, aan." (vers 33).

Als hier gesproken wordt over een bos, dan staat er eigenlijk een boom, een tamarisk. Zo'n boom kon heel oud worden. Voor Abraham was die boom een soort gedenkteken. Na lange jaren zou men nog zeggen dat Abraham die boom geplant had ter gelegenheid van zijn verbond met

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0525-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop, postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm.

Familieberichten € 0,40 per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag

in het bezit van de drukker te zijn. Rouwadvertenties

uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Administratie van De Saambinder:

(m.u.v. abonnementenadministratie):
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,

tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
Postbankno. 256686 t.n.v. Admin. van De Saambinder.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 11,50 per halfjaar

(te betalen per 1 april en 1 oktober);

voor het buitenland:

€ 23,- per jaar + extra portkosten.

Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Abimelech. Dat verbond bood Abraham en later ook Izak bescherming. Daarin heeft Abraham de zorgende hand des Heeren gezien. Zo was die boom uiteindelijk een gedenkteken als herinnering aan de grote daden Gods.

Hebt u in uw leven ook wel eens een gedenkteken opgericht? Dan zegt u daarvan: Dat plaatsje zal ik nooit vergeten, daar heb ik mijn hart uitgestort voor de Heere, daar kwam de Heere over tot mijn ziel, daar was het mij goed nabij God te zijn. Zo richten Gods kinderen wel eens hun gedenktekenen op, die spreken van de trouw des Heeren.

Aanroepen bij het altaar

Verder wordt er gezegd, dat Abraham daar de Naam des HEEREN aanriep. We moeten hier denken aan het openbare aanroepen van de Naam des Heeren. Dat gebeurde bij het altaar. Want alleen in het offer kan de Heere naar dat roepen horen. Alleen daarin kan de Heere te doen hebben met schuldige zondaren, die het niet verdiend hebben. Want dat altaar met het offer spraken van de komende Christus.

Het is opmerkelijk dat Abraham steeds weer bij het altaar terechtkwam. Dat was later ook bij Izak het geval en daarna bij Jakob. De aartsvaders hebben geleefd bij het altaar. Ze hebben geleefd bij de komende Christus. Bij het altaar hebben ze de Naam des Heeren aangeroepen. Dat deed hier Abraham. Hij deed het openlijk. Hij deed het in die heidense omgeving, zodat ieder het zien en horen kon. Hij schaamde zich niet voor de Heere en Zijn dienst. Hij kwam er openlijk voor uit. Ieder kon het zien, dat Abraham een man was die de Heere diende.

Hoe is het met ons? Wat gaat er van ons uit? Schamen we ons voor de Naam des Heeren? O, Zijn dienst is een liefdedienst. Hij is het zo eeuwig waardig. Zou er van Gods kinderen niet veel meer moeten uitgaan? We hebben vaak meer mensenvrees dan Godsvreze.

Dat aanroepen van de Naam des Heeren was een openlijk belijden van zijn afhankelijkheid van de Heere. Het was een erkennen van de Heere. Wat is het groot als er zo een leven met de Heere mag zijn, een verborgen leven met Hem.

Maar dat blijft niet verborgen. De Heere maakt Zijn werk toch openbaar. Daar is de eer van Zijn Naam mee gemoeid.

De eeuwige God

Toen Abraham de Heere aanriep, riep hij Hem aan als de eeuwige God. Dat was een nieuwe Naam. Die Naam komen we niet eerder in de Bijbel tegen. Wel verderop in de Bijbel. We kunnen hier denken aan Jesaja 40:28, waar we lezen: "Weet gij het niet? Hebt gij niet gehoord, dat de eeuwige God, de HEERE, de Schepper van de einden der aarde, noch moede noch mat wordt? Er is geen doorgronding van Zijn verstand."

Hebt u in uw leven ook wel eens een gedenkteken opgericht? Dan zegt u daarvan: Dat plaatsje zal ik nooit vergeten, daar heb ik mijn hart uitgestort voor de Heere, daar kwam de Heere over tot mijn ziel, daar was het mij goed nabij God te zijn.

De eeuwige God, dat is de HEERE, de God des verbonds, de Schepper van hemel en aarde. Jesaja zegt, dat Zijn kracht altijd hetzelfde blijft. Hij is zo groot, dat Hij voor ons niet te doorgronden is.

We kunnen hier ook denken aan Romeinen 16:26; Paulus spreekt daar over de prediking van Christus en daarvan zegt hij dan: "naar het bevel des eeuwigen Gods, tot gehoorzaamheid des geloofs, onder al de heidenen bekend gemaakt." Diezelfde eeuwige God gaf onder het Nieuwe Testament het bevel om Christus, op Wie het altaar wees, te verkondigen. Welnu, die God werd door Abraham aangeroepen, de God der eeuwen.

Peilloze diepten in God

De eeuwige God, dat wil zeggen de Getrouwe. Abraham was ontrouw, maar de Heere bleef eeuwig de Getrouwe. Dat wordt het grote wonder voor allen, die Hem vrezen. Die eeuwige God blijft getrouw ondanks al de ontrouw van Zijn kinderen. Hij laat nooit varen het werk, dat Zijn hand begon.

De eeuwige God, dat wil ook zeggen de Onveranderlijke. Omdat de Heere niet verandert, worden Zijn kinderen niet verteerd. Hij blijft eeuwig Dezelfde. Die Hij in het verleden was, is Hij ook in het heden en zal Hij eeuwig blijven. Hij is de Ik zal zijn, Die Ik zijn

zal. En als we dan aan Christus denken van Wie het altaar sprak: "Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid." (Hebreë 13:8).

De eeuwige God, dat wil zeggen dat Hij is van geslacht tot geslacht. Mozes heeft ervan gezegd in Psalm 90: "Heere! Gij zijt ons geweest een Toevlucht van geslacht tot geslacht." De geslachten volgen elkaar op, maar Mozes mag boven de geslachten uit zien op die eeuwige God. Hij is de God, Die boven de geslachten staat en Die dwars door de geslachten heen Zijn Raad volvoeren zal en Zijn gemeente bouwen zal.

Van diezelfde eeuwige God zegt Mozes: "De eeuwige God zij u een woning." (Deuteronomium 33:27). Dan hebt u alles. Alles voor de tijd en alles voor de eeuwigheid.

Aan die God klemde Abraham zich vast door het geloof bij het altaar. Van die God verwachtte hij alles. Nieuwe diepten in God openden zich voor hem. Daarom mocht hij die Naam gebruiken. Er was ook in Abrahams leven een opwassen in de genade en in de kennis van God. Dan worden we al kleiner in onszelf, maar dan wordt die God al groter.

Wie zal die Eeuwige kunnen doorgronden? Gods kinderen zullen Hem eeuwig bewonderen en aanbidden. Hier leerden zij zich met Abraham door het dierbare geloof aan die God toevertrouwen. Hier leerden zij schuilen in de Schuilplaats van die Allerhoogste. Daar is het veilig. Voor Christus was er geen schuilplaats toen hij Zichzelf opofferde aan het altaar van het kruis. Zo heeft Hij de weg naar die Schuilplaats geopend voor mensen, die zich erbuiten gezet hebben door de zonde.

Mozes heeft die eeuwige God aangegeven als een woning. Een woning is een schuilplaats. Daar rusten de vermoeiden van kracht in de trouwe zorg des Heeren. Wat zal Abraham zich verwonderd hebben in Berseba bij die boom en bij dat altaar. Hij had nu een verbond gesloten met Abimelech. Maar het verbond met de eeuwige God was oneindig veel meer. Daar kwamen alle weldaden uit voort, die Abraham ontving. Dat verbond was Abrahams sterkte.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J. J. van Ekeveld

Leer ons onze dagen tellen

Psalm 90 geldt onder ons als de oudejaarspsalm. En inderdaad biedt deze psalm daarvoor tal van aanknopingspunten. Mozes stelt de mens in de korthed van zijn bestaan tegenover de Schepper van de aarde en de wereld, Die van eeuwigheid tot eeuwigheid God is. Wie kent de sterkte van Zijn toorn en Zijn verbolgenheid, naardat Hij te vrezen is? Vandaar ook de bede: "Leer ons alzo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekommen".

Het is daarom een goede gewoonte om met Oudjaar in een kerkdienst samen te komen. Een goede gewoonte. Van een goddelijk gebod kunnen we niet spreken. De Bijbel weet niet van oudejaarsavonddiensten. Ook in de tijd van de Reformatie en daarna kende men die niet of nauwelijks. In art. 67 van de DKO wordt de gemeenten wel opgedragen om kerkdiensten te houden met met Kerst, Pasen en Pinksteren, maar Oudjaar wordt niet genoemd. Pas in de 19^e eeuw zijn Oudejaarsdiensten in zwang gekomen. Wellicht heeft dat iets te maken met de invloed van de Romantiek. Uit die tijd dateert ook het weemoedige oudejaarsavondgezag "Uren, dagen, maanden, jaren" van Rhijnvis Feith.

Betekenis kalenderjaar

In ieder geval kunnen we constateren dat de maatschappelijke betekenis van het kalenderjaar in de loop der eeuwen groter is geworden. Zeker in onze tijd is het jaar een belangrijk indelingscriterium. Dat hangt samen met de toenemende betekenis van overheidsmaatregelen en bedrijfsboekhoudingen. Allerlei investeringen en betalingen worden om fiscale redenen nog juist in het oude jaar gedaan, of worden om die reden naar het nieuwe jaar verschoven. Nieuwe wettelijke bepalingen en belastingregels, nieuwe salarissen en uitkeringsbedragen gaan vaak per 1 januari in.

In de vorige eeuw werden Oudejaarsdiensten vaak druk bezocht. Mensen die het hele jaar zelden of nooit naar de kerk waren geweest, lieten dan hun plaats niet leeg. Wellicht vanuit de

gedachte dat ze nog wat goed te maken hadden. Tegenwoordig is dat niet meer het geval. De kerstdiensten en kerstnachtdiensten hebben nu die functie overgenomen. Tal van randkerkelijken komen dan naar de kerk. Onder ons zijn de oudejaarsdiensten gelukkig nog altijd wel in tel. Sterker dan anders bepaalt de jaarwisseling ons bij de vergankelijkheid van de dingen. De wereld weet uiteraard ook van die vergankelijkheid, maar zij rekent er niet mee. De jaarwisseling wordt aangegrepen om met veel geknal en lawaai, drank, vandalisme en vechtpartijen de gedachte aan de broosheid en vergankelijkheid van ons leven te verdringen.

Grootste risico-evenement

Voor politie en brandweer is er dan ook sprake van topdruk. De jaarwisseling geldt in veel plaatsen als het grootste risico-evenement. Helaas is dat ook zo in dorpen en streken die overwegend een kerkelijk karakter hebben. Uit recente onderzoeken van de Politieacademie bleek dat naast bepaalde oude stadswijken, de dorpen in de zogenaamde biblebelt hoog scoren op geweld en vandalisme tijdens de jaarwisseling. De onderzoekers spraken zelfs van een serieus en structureel probleem. Gemeenten hebben ieder jaar te maken met forse schadeposten. En dan zijn er nog de afgebrande schoolgebouwen en andere brandschade.

Nu was ook in het verleden met de jaarwisseling wel het een en ander loos. Variërend van kwajongensstreken tot erger. Maar er is duidelijk sprake van een escalatie. De omvang van de schade neemt toe en de confrontatie met de politie wordt grimmiger. Vandaar dat gemeentebestuurders, politie en justitie zich de laatste jaren op allerlei manieren beijveren om de schade in te perken. Ook elders in de maatschappij klinken steeds meer geluiden dat dit niet normaal meer is. Daar kunnen we ons alleen maar bij aansluiten. Maar het is en blijft tegelijkertijd een pijnlijke zaak wanneer in officiële rapporten vastgesteld wordt dat juist in orthodoxe plaatsen de jaar-

wisseling een groot probleem vormt. Nu kan daarbij opgemerkt worden dat in die dorpen vaak relatief veel jongeren wonen. De gezinnen zijn er groter dan elders. Je zou dan meer kans op oudejaarsvandalisme lopen dan in sterk vergrijsde plaatsen. Echter in orthodoxe dorpen wonen ook steeds meer andersdenkenden. Het zou immers onjuist zijn het geweld en vandalisme rond de jaarwisseling alleen toe te schrijven aan de jeugd uit streng kerkelijke gezinnen.

Vuurwerk en vandalisme rond de jaarwisseling worden wel getypeerd als een ventielzede. Kermis en carnaval horen daar ook bij. Mensen die zich het hele jaar tamelijk netjes gedragen, willen zich dan een keer laten gaan.

Dun laagje vernis

Maar daarmee zijn we er niet. Ook jongeren (en volwassenen) die op oudejaarsavond onder een ernstige preek zitten, gaan zich enkele uren later, al dan niet onder invloed van drank, te buiten aan geweld en vandalisme. Moeten we constateren dat met name met Oudjaar blijkt hoe weinig de preek bij veel hoorders nalaat? Dat het beslag afneemt? Dat de godsdienst bij velen niet meer is dan een dun laagje vernis? Dat zou wel eens waar kunnen zijn, al moeten we dan niet alleen denken aan hen die een paar uur na het Amen van de oudejaarspreek alle remmen los gooien.

Vuurwerk en vandalisme rond de jaarwisseling worden wel getypeerd als een ventielzede. Kermis en carnaval horen daar ook bij. Mensen die zich het hele jaar tamelijk netjes gedragen, willen zich dan een keer laten gaan. Allerlei dingen die normaal niet kunnen, gelden dan als aanvaardbaar. Zuippartijen en uitgaansgeweld in het weekeinde vallen eveneens in die categorie. Mensen hebben de hele week hard gewerkt en vinden dat daarom op zaterdagavond het een en ander moet kunnen.

Soms wordt dat verdedigd en goedgepraat als de prijs die de maatschappij moet betalen om de mensen het grootste deel van de tijd in het gareel te laten lopen. Maar ook al zou daar feitelijk wat van waar zijn, dan is daarmee nog niet alles gezegd. Gemakke-

lijk gaat het van kwaad tot erger. Mensen hebben meer geld dan vroeger en een volgende generatie is op zoek naar grotere uitdagingen en sterkere prikkels. De (lokale) overheid heeft de in omvang toenemende oudejaarsvernielingen te lang als iets onvermijdelijks laten begaan.

Ten allen tijde

Belangrijker is nog dat er ethisch geen ruimte is voor dergelijke uitspattingen. Bij de uitleg van het tiende gebod in de catechismus wordt niet gesteld dat God van ons eist dat wij het overgrote deel van het jaar, maar dat wij "ten allen tijde van ganser harte aller zonden vijand zijn". Dat neemt niet weg

dat het voor ouders geen eenvoudige opgave is om rond de jaarwisseling deze boodschap aan hun kinderen over te brengen. Zeker niet in dorpen waar er sprake is van heftige oudejaarstradities. Tradities die overigens in de loop der jaren vaak verergerd zijn. Het dorp is gegroeid, er is meer geld om vuurwerk aan te schaffen en er wordt ieder jaar meer brandbaar materiaal aangesleept voor de vreugdevuren. Maar een christelijke opvoeding is in allerlei opzichten een opvoeding tegen de stroom in. Die gaat in tegen onze eigen begeerten en verlangens. Die gaat in tegen veel van wat in de maatschappij gangbaar is. En in een aantal gevallen zal men ook in moeten gaan

zelfs tegen hetgeen onder de eigen kerkelijke jeugd gangbaar is. Dat is geen eenvoudige opgave. Dat zal ouders op de knieën moeten brengen. Het is erg als de wereld ons moet wijzen op de grote problemen bij de jaarwisseling in orthodoxe dorpen. Juist daar zou men toch moeten weten van de ernst van het leven en de vergankelijkheid van ons bestaan. "Leer ons alzo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen". En Gods Kerk mag het bij tijden Datheen nazeggen: "O Heer, wanneer komt die dag, dat ik toch bij U zal wezen en zien Uw aanschijn geprezen!"

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

SERIE BEROEMDE BOEKEN

7

"Het kromme in het levenslot"

door Thomas Boston

"De wereld is altijd een stiefmoeder voor mij geweest, ik heb getracht om mij in die wereld te nestelen, maar daar was in dat nest een doorn gelegd, die mij ongemakkelijk stak. De mens wordt schreiend geboren, gaat klagend zijn weg, en verlaat teleurgesteld het verblijf hier beneden. Alles is ijdelheid en kwelling des geestes. Op Uwe zaligheid wacht ik, o Heere".

Het zijn de woorden van een man die in de oefenschool van het lijden zijn hoop op God stelde. Thomas Boston kende het leven als een tranendal. Krommingen waren er veel in zijn leven. Maar hij kende ook het geneesmiddel. In Christus, de Man van Smarten, lag voor hem vrede en verwachting. In de krommingen van zijn levenslot leerde deze beproefde dienaar van Christus dat onderwerping rust geeft.

Een bekend boek van Bostons hand is "Het kromme in het levenslot". In dit prachtige boek gaat het over "De soevereiniteit en de wijsheid Gods in de bezoeking der mensen ontvouwd". Het zijn verhandelingen naar aanleiding van Prediker 7:13, Spreuken 16:19 en 1 Petrus 5:6.

Op zijn eigen manier brengt Boston de tere vragen van de worsteling met Gods weg in het leven van mensen

naar voren. Door het hele boek heen proef je met een man te doen te hebben die zelf door deze dingen is heen gekropen. Wat zijn er veel krommingen in zijn leven geweest.

Wanneer hij zijn theologische studie heeft voltooid, krijgt hij pas na twee jaar een beroep van de plaats Simprin. De beginjaren in deze gemeente waren voor Boston verre van gemakkelijk. Na Simprin diende Boston tot aan zijn sterven de gemeente Ettrick. Ook daar ijverde hij met al zijn kracht om de dorre beenderen tot leven te brengen.

Wie zal kunnen zeggen voor hoeveel lezers dit boek tot zegen is geweest. Uit eigen ondervinding mag ik zeggen daar ook zelf toe te behoren.

In zijn huwelijks- en gezinsleven heeft hij ook veel meegemaakt. Zijn vrouw Katherine, van wie hij wist dat hij haar in Gods gunst gekregen had, leed aan ernstige geestelijke depressies. Wanneer deze aanvallen naderden, moest hij haar vaak opsluiten in het tuinhuis. Zij vroeg daar ook zelf om. Ze was dan bang zichzelf en anderen kwaad te zullen doen. Deze tijden van diepe depressies gingen gepaard met grote geestelijke aanvechtingen, waarin de

Heere haar bewaarde en uitredde. Ook verloor Boston zes kinderen.

Verder waren er de vele kerkelijke zorgen. Vooral zijn betrokkenheid bij het zogenaamde "Marrow conflict" drukte zwaar op hem. Wanneer wij dit alles bedenken, kunnen we begrijpen dat zijn boek "Het kromme in het levenslot" ("The Crook of Lot") vanuit eigen doorleving is geboren.

Wie zal kunnen zeggen voor hoeveel lezers dit boek tot zegen is geweest. Uit eigen ondervinding mag ik zeggen daar ook zelf toe te behoren. Toen ons dochtertje, twee weken na haar geboorte, door de Heere werd weggenomen, moesten mijn vrouw en ik ook een grote kromming in ons jonge leven ervaren.

Mijn vader gaf mij toen het boek van Thomas Boston, "Het kromme in het levenslot". Alleen de titel sprak mij al aan. De zaken die Boston vanuit de Schrift verklaarde over het handelen van God met zondaren heeft diepe indruk gemaakt. Het deed de hand op de mond leggen: "Het is de Heere! Het is wijsheid wat Hij doet". Maar het dreef ook uit tot de troon van Gods genade.

Wat Boston zegt over hoe krommingen in onze ogen nochtans recht kunnen zijn voor God, gaf zulke milde en goede gedachten van Wie de Heere is.

Levensloop

Thomas Boston werd geboren op 17 maart 1676 in het kleine stadje Duns in Schotland.

Hij groeide op in een gezin waar de Heere werd gevreesd. Zijn vader John Boston heeft zelfs gevangen gezeten omdat hij zich niet wilde onderwerpen aan het gezag van de koning, het burgerlijk staatshoofd, in de kerk. Met vele anderen, die zich de covenanters noemden, wilde vader John geen ander hoofd van de kerk erkennen dan Christus.

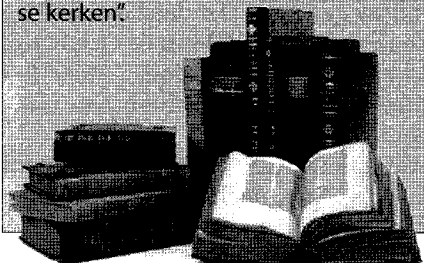
De jonge Thomas heeft zijn vader enkele nachten gezelschap gehouden in de gevangenis.

Dit lijden van zijn vader om de zaak van Christus maakte diepe indruk op zijn jonge hart.

Als dienaar van het Evangelie is Boston van rijke betekenis geweest voor de geschiedenis van de kerk in Schotland. Te midden van oppervlakkigheid en lijdelijkheid bracht hij het Evangelie op een krachtige en zuivere manier. Het meest bekende werk door hem nagelaten is "Een beschouwing van het Verbond der Genade".

Ds. G.H. Kersten heeft zich beijverd om dit belangrijke werk uit te geven en zegt in het voorwoord: "De voor Gods volk troostvolle leer der Verbonden wordt in dit werk zeer klaar uiteen gezet. Zeer helder en met Gods Woord bevestigd, leert de Godzalige Boston, dat de uitverkorenen in Christus, hun Hoofd, van eeuwigheid in het Verbond der genade zijn."

Dr. Alexander Comrie zegt van Boston in zijn voorrede op ditzelfde boek: "De Auteur, dien ik zeer wel gekend heb, was zo voorbeeldig Godvruchtig, dat zijn naam in zegening is bij alle Godvruchtigen in de Schotse kerken."

"Neem de meest scherpe en sombere bedeling in iemands lot en leg die naast het eeuwig raadsbesluit, dat in de diepte der oneindige wijsheid is gemaakt, voordat de wereld in het aanzijn kwam, en zij zal er nauwkeurig, zonder de geringste afwijking, aan beantwoorden, daar alle dingen gewrocht zijn naar de raad van Zijn wil".

Bij God wordt het kromme niet gevonden. Al Zijn werk is recht. Zo handelt Hij wijs en rechtvaardig in alle dingen. Het kromme is door de zonde in de wereld gekomen. Het is alles toe te schrijven aan de val in Adam. Wie daar iets van verstaat, krijgt kleine gedachten van zichzelf. "Eigenschuld" komt hier boven elke kromming in het lot van ons leven te staan.

Wat mij ook is bijgebleven is hoe Boston de Godsregering in en over alle dingen hooghoudt.

Hoe verborgen en onbegrepen de wegen van Gods voorzienigheid ook zijn, het is de Heere Die regeert. "Hij zit aan het roer der menselijke zaken en draait het naar de kant, die Hij wil".

De vraag naar het 'waarom' gaat Boston niet uit de weg. Vele redenen noemt hij als antwoord op deze voor velen prangende vraag. In Zijn wijsheid heeft de Heere een bedoeling met de krommingen op onze levensweg. God gebruikt het kromme als een middel om een verloren zoon tot zichzelf te brengen en te noodzaken om over de terugkeer tot zijn vader te denken.

Hoeveel van Gods kinderen moeten achteraf belijden dat de verdrukking nodig was om hen tot inkeer te brengen. Wat gaan we Gods wijsheid zien in de weg die Hij ging, Het doet je bedenken: "Waar zou ik geweest zijn, en hoe zou het gegaan zijn, als de Heere de weg van mijn leven niet gekromd had?" Dan getuigt de kromming in het lot van ons leven van onze schuldige dwaasheid en van Gods genadige wijsheid.

Met gebruikmaking van stellingen en wederleggingen zoekt Boston als een echte pastor bij het hart te komen. "Beschouw de kromming als het werk van uw God in Christus. Dit is de weg om deze met de genade van het Evangelie te besproeien en zo dragelijk te maken. De hand van de Vader in de kromming te onderscheiden zal de bitterheid daaruit wegnemen en de pil voor u verzoeten".

God wil Zijn kinderen door de beproevingen heiligen. Diepe vernedering gaat vaak vooraf aan verhoging en opwekking. "Men moet niet verwachten dat de verhoging onmiddellijk op de ware vernedering des mensen volgt. Neen, er moet niet slechts een neder-

liggen plaats vinden onder de krachtige hand, maar een stil liggen, een wachten op Zijn tijd; het werk der vernedering is een langzaam werk. De Israëlieten hadden in de woestijn een veertigjarig tijdperk der vernedering. Gods volk moet leren, wat die tijd betreft, aan de Heere de duur Zijner beproeving geheel over te laten, ja, Hem te vertrouwen, waar de nacht, dat ze in duisternis wandelen, lang is".

Wat ligt er veel onderwijs in de dingen die Boston behandelt. Op elke bladzijde ligt er wel een vermanende of een vertroostende les. God brengt geen nodeloze krommingen op de weg. Elke omstandigheid acht Hij nodig en nuttig. Wat moeten we daar vaak weer aan herinnerd worden.

Vaak missen wij de troost van de Gods regering omdat we onze zondigheid over het hoofd zien.

Boston noemt de inwonende zonde de gewone kromming in het lot van de heiligen. Mij trof wat hij aansluitend daarop schrijft: "Hoewel God besloten heeft dat deze kromming hier niet weggenomen wordt, kan Hij een tegenwicht daartegen schenken en daaronder verlichting geven". Geen overwicht maar tegenwicht! Hier hebben we een andere benadering dan die van het zogenaamde "overwinningsleven".

Krommingen zijn, naar Bostons overtuiging, de middelen die God gebruikt om iemands ware karakter uit te laten komen. De kromming kan de christen ook doen wankelen en kreunen, maar onder de vernederende hand van God zal de werkelijkheid van Gods genade aan het licht komen. Juist dan komt uit aan welke kant we staan. "De kromming in het lot geeft het aanzijn aan vele handelingen van geloof, hoop, liefde, zelfverloochening, berusting en andere genaden, aan vele hemelse heimweeclanken, hijgingen en zuchten, welke anders niet voor de dag zouden zijn gekomen".

Eenvoudig is het medicijn dat Boston uitschrijft aan allen die moeten onder vinden hun kromming niet effen te kunnen maken. "De enige afdoende wijze om de kromming effen te krijgen is, zich daarvoor tot God te wenden".

Vanuit zijn diepe bewogenheid met de mens over zijn eeuwige bestemming schreef Boston dit ontroerende boek. Een boek met een boodschap voor u, jou en mij. Geen mens is immers zonder kromming in het levenslot. De grote vraag is of wij de stem van God er in horen: "Sta op en ga heen, dit land zal de rust niet zijn".

Woerden,

ds. W. Harinck

In goede orde

In het kerkelijke en ambtelijke leven doet zich van tijd tot tijd wel eens de vraag voor: hoe moeten we in deze situatie nu handelen? Soms is het nuttig van het nadenken over zulke vragen ook anderen deelgenoot te laten zijn. Zo wordt in deze aflevering ingegaan op enkele vragen die vanuit de praktijk zijn opgekomen.

Het is in veel kerkenraden een goede gewoonte dat de ouderlingen bij toerbeurt afgevaardigde zijn naar de vergaderingen van de classis. Grotere kerkenraden hebben wel eens een wat andere regel, maar zeker in middelgrote en kleine kerkenraden is dit een goed gebruik. Nu kan zich de vraag voordoen of in bepaalde situaties het niet goed is dat dezelfde broeders afgevaardigd worden als de vorige keer. Een voorbeeld moge verduidelijken wat bedoeld wordt.

Een vaste koers

Stel dat op een classisvergadering een bepaalde zaak besproken wordt. De slotconclusie is dat nadere bezinning of het verzamelen van meer gegevens raadzaam is. Dit wordt mogelijk verwacht van de kerkenraad die het punt indiende, of er wordt daartoe mogelijk een commissie ingesteld. Wanneer dit punt nu op de volgende vergadering weer aan de orde komt, heeft het uiteraard voordelen wanneer er door dezelfde afgevaardigden over gesproken wordt als tijdens de eerste gedachtewisseling.

Moet dan de kerkenraden verzocht worden dezelfde ambtsdragers af te vaardigen als naar de vorige classis? Een betere handelwijze is de classis niet te sluiten maar te verdagen. Dan wordt immers de vergadering op een af te spreken datum voortgezet. Intussen kan het eventueel nodige onderzoekwerk plaats vinden. De vergadering is dan (in principe) van dezelfde samenstelling als de vorige keer.

Bij een appelzaak is deze handelwijze beslist aan te raden. Het is het beste dat de afgevaardigden die bij de eerste agendering de vertrouwelijke stukken hebben bestudeerd en aan de eerste beraadslaging hebben deel-

genomen, het hele traject gezamenlijk gaan. Uit hun midden doet een commissie eventueel onderzoek en brengt aan die vergadering verslag uit. In diezelfde samenstelling wordt tijdens het tweede deel van de vergadering beslissing genomen betreffende het appel. Deze classis is als kerkelijke vergadering tot deze kerkelijke rechtsbeslissing geroepen. Stabiliteit en consistentie zijn heel belangrijk.

Helaas gaat de werkelijkheid van huwelijksproblematiek en echtscheiding aan de kerkelijke gezinnen niet voorbij.

Maar bij bepaalde andere aangelegenheden is juist een andere gedachtegang goed denkbaar. Bijvoorbeeld wanneer er in de classis gesproken wordt over het al of niet instellen van een classicale evangelisatiecommissie. Of over de vraag of de classis een pastoraal werker onder mensen met psychische problematiek wil aanstellen. In dit soort situaties ligt het anders. In zulke beleidszaken is het van groot belang dat in de kerkenraden de discussie vanuit de classis besproken wordt. En dat er een beslissing komt die door de kerkenraden gedragen wordt. Dan is het juist goed dat er door twee classisvergaderingen van enigszins andere samenstelling over beraadslaagd wordt. Het moet een door de kerkenraden gedragen besluit worden waarvoor ook, zo de Heere het geeft, in de toekomst steun en draagvlak is.

Bij een appelzaak ligt dat anders. Daar moet de classis als kerkelijk rechtscollege een vaste koers varen. En daarvoor dragen de afgevaardigden van die vergadering de verantwoordelijkheid en niet hun kerkenraden.

Niet ondertekende brieven

Er zijn in het kerkelijke leven van die vragen die van tijd tot tijd terugkomen. Hoe moet er gehandeld worden wanneer een kerkenraad een niet ondertekende brief ontvangt? Bedoeld zal zijn een anonieme brief.

Dat is wat anders dan een brief waarop wel de naam en het adres van de afzender staat, maar waaronder alleen de handtekening ontbreekt. Zulk een brief, voorzien van naam en adres van de afzender, moet wel in behandeling genomen worden. We mogen bij gelegenheid wel eens wijzen op het ontbreken van de handtekening, maar we mogen niet formalistisch zo'n brief ter zijde leggen.

Heel anders is het met anonieme brieven (of e-mails). Zulke ingekomen stukken dienen terstond vernietigd te worden. Wie zich niet bekend wil maken, verdient het niet gelezen te worden. Zeker niet in het kerkelijke leven. Als het een anonieme brief betreft, doet de scriba er wijs aan de preses of de tweede scriba mede te laten vaststellen dat dit een anoniem schrijven betreft. Om het vervolgens ongelezen te vernietigen.

Wie moet er gehoord worden?

Helaas gaat de werkelijkheid van huwelijksproblematiek en echtscheiding aan de kerkelijke gezinnen niet voorbij. Telkens weer moeten we op allerlei terreinen en ook op dit gebied ervaren dat we allemaal mensen zijn die buiten het paradijs leven. Nu is het duidelijk dat er rond een echtscheiding ambtelijk gesprek plaats heeft. En als het werkelijk tot een scheiding komt, zal er ook ambtelijk onderzoek plaatshebben waarbij een bepaalde vorm van censuur niet uitgesloten is. Een bijkomend punt kan zijn dat een van de betrokkenen zich aan de kerkelijke gemeente onttrekt. Daarmee heeft hij of zij zich ook aan het ambtelijke opzicht onttrokken. Dit ten onrechte en in strijd met de eenmaal afgelegde belijdenis.

De vraag is nu: als er onderzoek gedaan moet worden, moet of mag dan degene die zich onttrokken heeft toch gehoord worden? In beginsel moeten we deze vraag zeker met ja beantwoorden. Bij een ambtelijk onderzoek door de kerkenraad moeten we er van uitgaan dat in elk geval de beide (gewezen) echtelieden gehoord moeten worden. Uiteraard is een situatie denkbaar dat iemand er op publiek bekende en duidelijke wijze met een ander vandoor gaat en zich ver weg vestigt. Dan is een gesprek waarschijnlijk moeilijk uit te voeren. Misschien wil zo iemand dat ook helemaal niet. Maar uitgangspunt is en moet blijven dat beide betrokkenen gehoord worden. Als dat niet in een gesprek te realiseren valt, dan is er vaak schriftelijk of eventueel

per telefoon nog wel een mogelijkheid van enige communicatie.

Moelijken zaken zijn het vaak om ambtelijk te hanteren. Eerlijkheid en voorzichtigheid zijn geboden. De heiligheid van Gods inzetten is in geding en betrokken pastorale zorg is nodig. Zeker ten aanzien van de benadeelde.

In het ambtelijke werk krijgen we met veel zorgen en gebrokenheid te maken. Er is veel leed. Ook ambtsdra-

gers dragen vaak nogal wat mee. Er mag echter ook van een andere zijde aan het ambtelijke werk gesproken worden. Wekelijks mag er zijn de bekendmaking van het Woord des Heeren. En we mogen gewagen van de schuilplaats die bij de Heere gezocht mag worden. En door genade bij tijden toch ook wel verkregen mag worden. Ook met de ambtelijke last.

Krimpen aan den IJssel, ds. P. Mulder

voorkomen uit ons boze hart, dat van nature niet recht is voor God. Toch lezen we in de Bijbel ook dat de Heere soms wél onderscheid maakt in erge en minder erge zonde, ziende op de straffen die de Heere uitspreekt over bepaalde zonden.

Ook verschil in erg en minder erg

Er is voor God toch geen verschil in zonden? Het gaat toch om de rechtvaardiging van de goddeloze? God is heilig en rechtvaardig en in het licht van Zijn heilige Wet is alle zonde even erg, want er is geen zonde die niet de toorn van God oproept. Zijn alwetendheid gaat over alles, niet alleen over onze daden en woorden, maar ook over onze gedachten. Wie daar enig besef van krijgt, zal niet gemakkelijk praten over de zonde en zal ook voorzichtig zijn om de ene zonde als groter aan te wijzen dan de ander. Voor de Heere zijn alle mensen even grote zondaars.

Als we daar oog voor krijgen, gaan we zien dat in ons hart de kiemen van alle zonde aanwezig zijn. Hoe komt het dat de ene mens meer van zijn zondige begeerten en verlangens omzet in daden dan de ander? Niet omdat de ene mens beter is dan de ander, maar omdat de ene mens meer wordt weerhouden dan de ander.

Tegelijkertijd moeten we niet nalaten de menselijke verantwoordelijkheid een grote plaats te geven. Wij zijn geschapen om God en Zijn Woord te gehoorzamen en we willen en kunnen niet anders dan ongehoorzaam zijn. Dat wordt ons persoonlijk aangerekend. Zondigen is ongehoorzaamheid. Dit geldt voor zondigen in onze gedachten, met woorden of met daden. In alle drie is de wortel dezelfde. Maar de gevolgen kunnen voor onszelf en voor onze medemens wel enorm verschillen. Nijd is wel de wortel van de doodslag, maar is nog niet hetzelfde als een doodslag begaan. Als wij tastbaar onze zondige begeerten in daden omzetten, laat de Bijbel ons zien dat de Heere niet alleen de begeerte maar ook de daad straft.

Ook moeten we niet uit het oog verliezen dat de ene daad de andere daad niet is. Een kind dat stiekem een snoepje uit de trommel neemt, krijgt wel straf van zijn moeder of van zijn vader, maar komt er niet mee voor de rechtbank. Een werknemer die zijn werkgever voor een groot bedrag oplicht, wordt echter aangeklaagd, voor de rechter gedaagd, veroordeeld en gestraft. De hoogte van die straf wordt opgelegd naar de maat van de

2

Egaliseren van de zonde

Alle zonden zijn toch even erg ?

Krachtens onze val in het paradijs zijn alle mensen even grote zondaren en ligt het ganse menselijke geslacht onder de vloek. In dit licht moet de vraag of alle zonden even erg zijn met "ja" worden beantwoord. De zonde, onze ellende, is zo groot en zo ernstig dat er geen andere weg is waardoor de Heere die kan vergeven, dan alleen als wij als een verloren zondaar in de weg van het geloof worden gebracht bij het zoenoffer dat Christus aan het kruis heeft gebracht.

De zonde heeft de mens zo diep in de ellende gestort, dat alleen in de weg van de rechtvaardiging van de goddeloze een mens nog weer rechtvaardig voor God gerekend kan worden en behouden kan worden. In dit licht zijn alle bedreven zonden, met gedachten, woorden of daden even ernstig. En in dat licht is voor ieder mens dezelfde genade nodig om behouden te worden. Wat is het een groot wonder dat het Evangelie van vrije genade nog mag klinken in deze ondergaande wereld en dat krachtens dat Evangelie er nog een weg van behoud is voor de grootste der zondaren. Als de Heere ons tot bekering, tot geloof brengt, gaan we leren dat alle zonden even erg zijn en Gods toorn oproepen. Dan zijn er geen kleine of grote zonden in ons leven. Dan worden we gewaar dat we één brok zonde zijn, een goddeloze.

In de overtuiging van de zonde gebruikt de Heere Zijn Wet om een mens te overtuigen van zijn schuld. En als de Heilige Geest de Wet in haar geestelijke betekenis ons voorstelt,

dan worden alle kleine zonden... groot. Dan kan het zijn dat de Heere mij in het bijzonder één ernstige zonde tegen één van de geboden Gods aanwijst, maar dat ik door de verlichting van de Geest ga zien dat ik tegen alle geboden Gods even zwaar gezondigd heb.

Deze artikelen zijn niet geschreven om een handvat te geven om mensen die in ernstige zonde vallen, nog verder naar beneden te duwen.

Dan gebeurt het *omgekeerde* van egaliseren: dan worden kleine zonden groot. Dan behoeft ik geen doodslager in letterlijke zin te zijn om toch me diep schuldig te voelen staan tegenover het zesde gebod, omdat ik in mijn hart de wortel van de doodslag, namelijk de haat en de nijd tegenkom. Dan kan ik me boven niemand meer verheffen. Juist in die weg mag dan ook beleefd worden dat er bij God genade is voor een zondaar. Dan gaat het niet langer over een zondaar die zijn zonde vergoelikt of goedpraat, maar over een zondaar die zijn zonde erkent en als schuld voor God belijdt. En waar schuld is, daar is overvloedige genade. Als die genade ons deel mag zijn, dan kunnen we naast de grootste misdadiger gaan zitten, omdat we ten diepste niet beter zijn. Tegelijk zal het ons dan ook gaan wegen dat we de bedreven zonde niet langer verdoezelen. Alle zonden zijn dus even erg omdat ze

overtreding. Zo maakt de Heere in de Bijbel wel onderscheid tussen kleine en grote zonden. En dan is de maatstaf van wat klein en groot is, niet wat mensen ervan vinden, maar wat God ervan zegt in Zijn Woord.

Voorbeelden van egaliseren

We kunnen er niet omheen dat God in de Bijbel over de zonde die we bedrijven met ons lichaam, de zonde tegen het zevende gebod, een zeer zwaar oordeel uitspreekt. En juist bij de zonde tegen het zevende gebod zijn we zo vaak geneigd tot egaliseren. Hoererij en overspel, maar ook het gemeenschap hebben met iemand van hetzelfde geslacht zijn geen zonden waar de Heere lichtvaardig over spreekt in Zijn Woord.

Ik noem enkele voorbeelden waarbij we voorzichtig moeten zijn om ons te laten verleiden tot egaliseren. Davids zonde met Bathseba wordt hem heel zwaar aangerekend. De zonde van Sodom en Gomorra leidt ertoe dat de Heere beide steden van de aarde doet verdwijnen. Als een jongeman met een Moabietische vrouw openlijk hoererij bedrijft (Numeri 25), roept dat Gods toorn op en pas als Pinehas de beide overtredders met een spies doorboort, wordt de toorn van God gestild. Is het ook niet aangrijpend hoe Paulus in Romeinen 1 spreekt over mensen die de liefde bedrijven op een onnatuurlijke wijze, dat wil zeggen op een manier die regelrecht ingaat tegen Gods wet en tegen Zijn

scheppingsorde en hoe dit Gods bijzondere toorn opwekt?

Gods woord wijst ons een andere weg dan die van de zonde goed te praten. De weg van haten en vlieden van de zonde. En als die zonde toch bedreven is, vraagt de Heere ons om de zonde te belijden als schuld én om vervolgens de zonde te laten. In die weg is er ruimte voor genade en vergeving. Wie de zonde afvlakt, heeft geen behoefte aan vergeving. Waar geen schuld is, is ook geen behoefte aan genade.

Deze artikelen zijn niet geschreven om een handvat te geven om mensen die in ernstige zonde vallen, nog verder naar beneden te duwen. Juist niet. Gelukkig lezen we in Gods Woord dat de Heere groot van lankmoedigheid en vol barmhartigheid is voor de zondaar die met zijn zonde aan Zijn voeten komt. En waar zonde wordt beleden als schuld, daar is er overvloedige genade voor de grootste der zondaren. Deze artikelen zijn wel bedoeld om ons de ogen ervoor te openen dat velen in deze tijd zo gemakkelijk geneigd zijn uit het oog te verliezen dat Gods heilzame geboden met voeten worden getreden, omdat de mens zijn zonde niet wenst te erkennen als schuld en alles in het werk stelt om op het zondepad te kunnen voortgaan. Eén van de manieren waarop dat gebeurt, is door de zonde te egaliseren.

Rijssen,

ds. A. Schreuder

BOEKENNIEUWS

"Aan armen uit genâ"
door **A.F. van Toor**;
uitg. **Den Hertog – Houten**;
ISBN 978 90 331 2146 3;
310 pag.; € 19,90.

In 1991 overleed totaal onverwacht ds. A. Elshout tijdens een bezoek aan het zendingsveld in Izi in Nigeria. Ds. Elshout had een veelbewogen leven achter de rug en hij kon er ook veel van vertellen wie de Heere altijd voor hem daarin geweest was.

Hij had veel aantekeningen over zijn leven gemaakt. Naar aanleiding van deze

aantekeningen en ook de mondelinge verhalen van mevr. Elshout heeft A. F. van Toor een zorgvuldig geschreven boekje het licht laten zien over het leven van ds. Elshout, getiteld: "Aan armen uit gena." Het zijn woorden die ik vaak door ds. Elshout met grote bewogenheid heb horen uitspreken tijdens avondmaalsbedieningen.

Arie Elshout werd in Rotterdam geboren en leefde aanvankelijk voor sport en studie. Maar de Heere had andere bedoelingen met Arie. Hij kwam al jong tot bekering en God liet hem zien dat er door de zonde een onoverbrugbare kloof tussen

Nieuwjaarslied:

*"Doe ons Sions heil aanschouwen,
in het nieuw begonnen jaar;
weer van ons de smart en rouwe,
uw gena ons lang nog spaar';
laten vele wedergeboor'nen,
in dit jaar worden toegebracht,
red een volk, geheel verloren,
dat op uw genade wacht."*

Jacob Groenewegen

hem en zijn ziel was. Maar het behaagde de Heere ook om onder een preek van ds. W.C. Lamain het enige Middel tot zaligheid, de Heere Jezus, bekend te maken.

De Heere heeft niet alleen Zijn genade in Elshouts leven willen verheerlijken, Hij nam hem ook in Zijn dienst. Hij diende achtereenvolgens de gemeenten van Utrecht, Scheveningen, Artesia, Kalama-zoo, Slikerveer, Zoetermeer en nogmaals Scheveningen.

Zijn prediking was niet hoogdravend, maar eenvoudig en pastoraal getoet. Hij was zeer bewogen met mensen die worstelden met psychische problemen die hij ook uit zijn eigen leven kende. Daarom schreef hij een paar boekjes om daarin een helpende hand te bieden, boekjes die voor velen tot zegen en bemoediging zijn geweest. Het is te begrijpen dat hij een grote rol gespeeld heeft bij het tot stand komen van het psychiatrisch ziekenhuis in Bosch en Duin.

Groot was ook zijn inzet voor het jeugdwerk en het zendingswerk. "Aan armen uit gena" verhaalt ook veel over de uitredingen van de Heere die ds. Elshout en zijn vrouw hebben mogen ervaren tijdens de oorlog, maar ook later in de pastorie.

Het is daarom de moeite waard om dit boekje te lezen en het ook onder de aandacht te brengen van jonge mensen die in dit boekje kunnen lezen wie de Heere wil zijn voor een arm, zondig mens-kind, maar ook hoe wonderlijk Gods leidingen zijn.

Hartelijk stemmen we in met de auteur, die in zijn inleiding schrijft: "Het leven van ds. Arie Elshout en het leven van zijn vrouw getuigen van de wonderlijke leidingen van een almachtig God, Die in vreugde en zorgen, blijdschap en verdriet altijd de Getrouwe blijft."

Houten,

ds. J.S. van der Net

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Rotterdam-Zuidwijk;
ds. W. Visscher te Amersfoort;

BEDANKT

Voor Aalst en Vlaardingen;
ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;
Voor Bodegraven;
ds. L. Terlouw te Barendrecht;
Voor Emmeloord: ds. P. Mulder te Capelle
a/d IJssel- Middelwatering;
Voor Ermelo:
ds. F. Mulder te Wageningen;
Voor Moerkapelle;
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Hilversum en Nieuwdorp:
ds. D. de Wit te Rijssen-West;
Voor Rhenen;
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
Voor Rilland-Bath en Rotterdam-
Alexanderpolder:
ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;
Voor Rotterdam-Centrum:
ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;
Voor Sint-Annaland: ds. C. Neele te Lisse;
Voor Urk:
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

■ DOVENDIENST TE GOUDA

Op **10 januari** hoopt ds. R. Boogaard voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b. Aanvang: 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE NUNSPEET

Op **zaterdag 17 januari** zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Nunspeet een aangepaste kerkdienst voor mensen met een verstandelijke handicap worden gehouden. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt ds. A. Schot voor te gaan. Iedereen is van harte welkom.

■ VERGADERING CLASSIS RIDDERKERK

De eerstvolgende vergadering van de classis Ridderkerk zal gehouden worden op **zaterdag 17 januari**, in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente te Ridderkerk, Anjerstraat 2. Aanvang: 9.30 uur.

■ VERGADERING CLASSIS DORDRECHT

Op **maandag 19 januari** zal de classis Dordrecht vergaderen in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente te Werkendam, Sigmondstraat 47. Aanvang: 14.00 uur.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2008

* Pag. 297, gemeente **ROTTERDAM-CENTRUM**
Het juiste e-mailadres van de scriba W.J. Schot, Ringvaartweg 190, 3065 AG Rotterdam, tel. 010-2020305, is: wschot@aclcargo.com

■ AFSCHEIDSDIENST DS. E. BAKKER IN URK

Op zaterdag 22 november werd een afscheidsdienst belegd waarin ds. E. Bakker Gods Woord bediende uit 2 Korinthe 13:13: "De genade van den Heere Jezus Christus en de liefde Gods en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen. Amen". De inhoud van de afscheidspraak was: de apostolische zegenbede. 1. De genade van Christus. 2. De liefde van God. 3. De gemeenschap van de Heilige Geest. 1. De genade van Christus.

Paulus wenst de gemeente van Korinthe het leven uit het Paradijs in de staat der rechtheid toe. Daar was de mens aange-naam voor God. In die heilstaat was zaligheid. Paulus wenst de gemeente van Korinthe dat ook toe. Helaas, de mens is in de zonde gevallen. De mens heeft de band met God verbroken. Paulus heeft dat ook ervaren. In de weg van de beke-ring heeft hij dat doorleefd. Hij heeft geleerd dat hij de voornaamste der zondaren is geworden. Paulus mocht door Gods genade het leven vinden in Christus. Gods genade is in hem verheerlijkt. Christus heeft deze genadeweldaad verworven. Hij heeft Zijn leven daarvoor gegeven. Hij moest het offer brengen. Dit offer is de enige grond der voldoening. 2. De liefde van God.

De liefde Gods kwam niet van een mens maar van God Zelf. En dat is het wonder. De mens heeft zich immers van God los-gescheurd. Elke dag trapt de mens op het Vaderhart Gods. Wat een vijandschap openbaart hier de mens. Wie mogen er nu delen in de liefde Gods? Alle mensen heb-

ben immers het oordeel Gods waardig gemaakt. Maar in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid is er een volk ver-koren. Dit volk heeft hij eeuwig lief. Zij zullen zalig worden alleen in de weg van het recht. Daarom heeft God omgezien naar een Borg. Deze Borg zal de schuld van Zijn volk betalen. Op grond van Zijn volbrachte werk kan God Zijn liefde openbaren en kwijt aan Zijn Zoon. In het leven van Zijn volk schenkt hij Zijn liefde ongedacht en onverwacht. En dat is de bijzondere gena-de wanneer de ziel de liefde mag ervaren. 3. De gemeenschap van de Heilige Geest. Waarom is de genade en de liefde van God niet genoeg? De Heilige Geest moet dit toepassen. Het gaat om de toepassing van Christus en Zijn weldaden. De Heilige Geest gaat ontdekken. De mens wordt dan zondaar en schuldenaar voor God. De spiegel der Wet wordt hem voorgehou-den. De mens zal er alles aan doen om te betalen. Maar hij komt er achter dat zijn eigengerechtigheden hem niet kunnen baten. Het wordt een verloren zaak in deze weg. In de geschiedenis van de bloedvloeiende vrouw lezen wij: Deze van Jezus horende. Dat is ook het werk van de Heilige Geest. Wij zien het werk van de Heilige Geest ook in het leven van de discipelen van Johannes de Doper. Johannes getuigt: Zie het Lam Gods. Hij wijst naar Christus. Wij zien dan dat de twee discipe-len Jezus gaan volgen. Ds. Bakker bidt de gemeente van Urk dit toe: afgebroken te worden van alles en Christus deelachtig te worden. Met een uitroep: Amen. Beter kunnen wij u niet toewensen. Wat zou ik u beter toe kunnen wensen dan een verzoende betrekking met een Drie-enig God.

Hierna sprak ds. E. Bakker een persoonlijk woord tot de gemeente, kerkenraad en enkele personen.

De dominee werd toegesproken door ds. J.J. Tanis namens de classis en de Part.Synode Oost.

Ouderling H. Schenk sprak namens de kerkenraad en gemeente. Ds. E. Bakker werd Psalm 107:19 toegezongen.

Na het dankgebed en zingen van het zevende vers van de Avondzang legde de dominee voor de laatste keer de zegen op de gemeente.

J. Korf, scriba.

■ VERSLAG BEVESTIGING/INTREDE DS. E. BAKKER TE SCHERPENISSE Bevestigingsdienst

Op 3 december verbond ds. E. Bakker, gekomen van Urk, zich aan onze gemeen-te. De bevestiging vond plaats door ds. C. de Jongste, die de consulent, ds. A.J. Gunst, die door ziekte was verhinderd, verving. De voorzang was Ps. 122:2 (naar de berij-ming van Datheen). Ds. De Jongste

bepaalde de gemeente bij deze blijde dag nu er weer een predikant aan de gemeente zal worden verbonden, na 2 ½ jaar vacant te zijn geweest. De gemeente krijgt haar 5^e predikant in haar 150-jarig bestaan. Hij bepaalde de gemeente bij Psalm 126:6. Het thema van de prediking was: "Klacht en jubel in de geestelijke akkerbouw te Sion", uitgewerkt in de volgende gedachten:

- 1^e. Sions akkerland, plaats van de oogst,
- 2^e. Sions akkerlieden als middel tot de oogst,
- 3^e. Sions akkerheer als Koning van de oogst.

In dit lied van de oogst wordt verhaald hoe na de tijd van de ballingschap de ware Sionieten uit de laagte kwamen en opgingen naar Jeruzalem om Gods verlossing te bezingen. De Heere heeft ook in Scherpenisse grote dingen gedaan. Het kerkgebouw is vergroot, het orgel is vergroot en nu mag u weer een eigen herder en leraar krijgen. Gods knechten zijn akkerlieden, maar ze kunnen het nooit in eigen kracht. We moeten het verwachten van de grote Landman. Hij bindt wel een last op bij Zijn knechten, dat ze uitgaan op de akker. Ze hebben zorg over die akker, zorg over de zielen op reis naar de eeuwigheid. Aan dat werk is ook vaak verdriet verbonden. Toch geeft de Heere ook een belofte, het zaad zal ontkiemen. Er zullen vruchten komen. De akkerlieden moeten de voetstappen van Christus drukken. Het gaat vaak door de onmogelijkheid en de verdrukking heen. Maar de Heere geeft leven door de Zonne der Gerechtigheid. Sion zal op rechtsgronden zalig worden. Het Vaderhuis is nog niet vol. Daarom zendt de Heere nog akkerlieden uit om de oogst binnen te halen. De schoven zullen binnenkomen naar Gods welbehagen. Na de predikatie wordt Ps. 43:3 gezongen en leest de bevestiger het formulier om de dienaren des Woords te bevestigen. Op de gestelde vragen antwoordt ds. Bakker: 'Ja ik, van ganser harte'. Hem wordt staande toegezongen Ps. 119:9. De bevestiger spreekt hem daarna nog met enkele persoonlijke woorden toe, waarna gezongen wordt Ps. 136:1.

Intrededienst

's Avonds was het kerkgebouw geheel vol. Na votum en groet werd gezongen Ps. 147:10 (naar de berijming van Datheen). Ds. Bakker sprak van een "dag van gewicht". Hij vertelde hoe de Heere zijn hart had ingewonnen en overgebogen naar de gemeente van Scherpenisse. Hij werd als het ware op een kruispunt geplaatst en de Heere drukte af: 'Dit is de weg, wandel in dezelve'. Hij werd bepaald bij de Macedonische man, die zei: 'Kom over en help ons'. Hij bediende het woord

uit Handelingen 16:13. Het thema van de prediking was: 'Het woord op de sabbat'. Dit werd uitgewerkt in de volgende drie punten: 1e.. Een gezonden woord. 2e. Een gesproken woord en 3e. Een krachtig woord. Het was een wonderlijke weg voor de apostel Paulus op zijn tweede zendingsreis. De Heilige Geest verhinderde om naar Azië te reizen, maar hij moest naar Filippi, Europa. Paulus is gegaan in gehoorzaamheid aan zijn grote Zender. God volvoert Zijn raad naar Zijn welbehagen. Zo moeten we ook aan de Heere vragen, gemeente, of Hij het gesproken woord wil zegenen. Kom getrouw op en bid om Zijn onmisbare zegen. Roep of de Heere je de nood wil laten voelen. Lydia nam acht op het Woord en God opende haar hart. Ze ging de scheiding inleven, die er was gekomen in de diepe val in Adam. Maar Paulus mocht ook het wonderlijke werk van Christus aan haar hart verklaren door de Geest. Dat Zijn Borgwerk zo ook in de gemeente aan de harten van verslagenen verklaard mag worden. Daartoe zendt de Heere zijn knechten. Na de prediking werd Psalm 119:53 gezongen. Ds. Bakker sprak woorden van dank aan zijn bevestiger en ook bedankte hij ds. Gunst voor het werk, door hem vericht in de vacante periode. Hij dankte de

predikanten voor hun aanwezigheid, de weduwe van ds. Venema voor haar aanwezigheid en meelevende, de vertegenwoordiger van de plaatselijke overheid en de plaatselijke kerken, de kerkenraad, de gemeente, alle helpers en helpsters, de verhuisploeg, de EHBO-commissie, de regelingscommissie voor het parkeren. Ook werden in zijn woorden betrokken de catechisanten, de jeugdverenigingen, de zangverenigingen, de vrouwenvereniging, de zendingscommissie, de kosten en hulpkosten, de organisten, bestuur, directie en personeel van de school, al degenen die vandaag hebben geholpen, de vrienden uit Urk, de familie, zijn schoonmoeder en vrouw en kinderen. Tenslotte volgden nog enkele sprekers: ds. J. Schipper sprak namens de classis Tholen en de Particuliere Synode Zuid, ds. M. van Kooten sprak namens de plaatselijke kerken, wethouder K.A. Heijboer sprak namens B & W van de gemeente Tholen en ouderling N. Rijstebil sprak namens de kerkenraad en de gemeente woorden van welkom. De nieuwe predikant werd staande toegezongen Psalm 89:9 en 10. Na het dankgebed en de slotzang Psalm 122:3 legde de dominee voor de eerste keer als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente.

J.W. Duvekot, scriba

BERICHTEN

■ DISTRICTSAVOND TE BEEKBERGEN

Het district Oost van de JBGG belegt op **zaterdag 17 januari** een districtsavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Beekbergen, Ruitersmolenweg 29. Spreker is dhr. L. Snoek over het thema: "Evangelisch of reformatorisch?" Aanvang: 19.30 uur.

■ PSALMZANGAVOND IN RHENEN

Op **zaterdag 24 januari** wordt er een psalmzangavond met bovenstem gehouden in de Cunerakerk te Rhenen. Orgel: Peter Wildeman. Inleiding op de psalmen door ds. J. Veenendaal. Collecte t.b.v. de Theologische School van de Geref. Gemeenten. Aanvang: 19.30 uur.

■ SAMENZANGAVOND IN WEMELDINGE

Op **zaterdag 17 januari** wordt er in de Grote of Maartenskerk te Wemeldinge, Kerkweg 5, een samenzangavond

gehouden. Organist: Frans Boogert. Dhr. J.A. Blik hoopt de opening en de sluiting te verzorgen. Aanvang: 19.30 uur.

■ MANNEN GEVRAAGD!

DRINGENDE OPROEP COMMISSIE VAKANTIEWEKEN GEHANDICAPTEN (UITGAANDE VAN DE VROUWENBOND)

In drie van onze vakantieweken voor speciaal onderwijs hebben wij vacatures voor in totaal negen mannen! De vakantieweken voor deze groepen kinderen en jongeren kunnen niet zonder mannelijke stafleden. Misschien wilt u helpen? Wij zoeken mannen (van 18 - 60 jaar) die kunnen omgaan met en zich willen inzetten voor jongeren die het speciaal onderwijs bezoeken of jongeren met gedragsproblemen/psychische problemen.

Het betreft de volgende weken:

1. Van 31 juli tot en met 7 augustus in De Lutte. Met deze week gaan ca. 20 kinderen van 9 - 11 jaar mee, die het spe-

- ciaal onderwijs bezoeken.
- Van 31 juli tot en met 7 augustus in Vinkega. Met deze week gaan ca. 20 jongeren van 12 - 14 jaar mee, die het speciaal onderwijs bezoeken.
 - Van 31 juli tot en met 7 augustus in Eerbeek. Met deze week gaan jongeren van 12 - 16 jaar mee. Deze jongeren bezoeken niet het speciaal onderwijs, maar meestal het gewone voortgezet onderwijs binnen LWO of VMBO. Ze hebben vanwege problemen extra begeleiding nodig. Het is daarom een kleine groep van ca. 10 jongeren.

Voor informatie en aanmelding: A. Teerds-Gertenbach, Reigersbek 6, 3344 BC Hendrik Ido Ambacht. Tel. 078-6122749 of a.teerds@klikSAFE.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

De Vluchtheuvel

Kantoor Goes
Beatrixlaan 15, 4461 PM Goes
tel. (0113) 21 30 98

Vertrouwde en vertrouwelijke psychosociale hulpverlening. De Vluchtheuvel biedt hulp bij psychische noden, verliesverwerking, huwelijks- en gezinsproblemen. Spreekuur voor aanmelding en advies iedere werkdag van 10.00 uur tot 12.00 uur:

☎ (0348) 48 99 99

Let op! Alle hulpvragen ván jongeren en met betrekking tót jongeren (en kinderen) tot en met 17 jaar via SGJToegang:

☎ 033-475 33 00

Iedere werkdag tussen 08.30 uur en 17.00 uur

teksttelefoon (0348) 48 99 98 of e-mail: jzwerusv@cbgg.nl

'Help de Vluchtheuvel helpen!' Word donateur, voor meer informatie hierover kunt u ons bereiken op tel. 0113- 21 30 98 of stort uw gift op banknummer 1328.97.768 t.n.v. Stichting Steunfonds De Vluchtheuvel.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 11 JANUARI 2009

Aagtekerke 9.30, 14.30 en 19.00 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur stud. G.W.S. Mulder; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 16.30 uur leesdienst; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 15.30 uur ds. W. Harinck; Apeldoorn 10.00 en 15.00 uur stud. Bredeweg; Arnhem 15.00 uur ds. F. Mulder; Barendrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Borssele 14.00 uur ds. Hakvoort; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Boogaard; Brakel 10.00 en 18.00 uur stud. Boeder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 16.00 uur ds. Terlouw; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 uur ds. Paul en 18.30 uur ds. Terlouw; Deventer 15.00 uur ds. Schreuder; Doetinchem 18.30 uur stud. Bredeweg; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede 12.15 en 19.00 uur ds. Verweij; Eindhoven 15.30 uur stud. G.W.S. Mulder; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur ds. De Wit; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. Driessen; Haamstede 17.00 uur ds. Moens; Hardinxveld-Giesendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Hoogeveen 15.00 uur ds. Voogelaar; Hoogvliet 18.30 uur ds. Silfhout; Houten 11.00 (doventolk) en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur stud. Van Rijswijk en 14.00 uur (H.D.) ds. Hoogerland; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meeuwen 14.30 uur ds. Melis; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur

ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 uur ds. Terlouw en 19.00 uur (doventolk) ds. Clements; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwerter Aa 19.00 uur ds. Kleppe; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nijkerk (Adres: Melkrijder 15) 14.30 uur ds. Verschuure; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur ds. Tuinier; Oostkapelle 18.30 uur ds. C. Harinck; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. Van der Net; Poederoyen 14.30 uur stud. Boeder; Rhenen 19.00 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 15.00 uur ds. De Waard; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Sint-Philipsland 14.30 uur ds. Bakker; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur ds. Veenendaal; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Schot; Spijkennisse 14.30 uur ds. De Leeuw; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. Karens; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 15.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 uur ds. J. Karels en 14.30 uur ds. Kleppe; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Mouw; Utrecht 18.45 uur ds. Kattenberg; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Waarde 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. De Heer; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur ds. Van

Krimpen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 (bev. ambtsdr.) en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 13 JANUARI 2009

Lisse 19.45 uur ds. Neele; Naaldwijk 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Oosterland 19.30 uur ds. Hakvoort; Uddel 19.30 uur ds. Mouw.

■ WOENSDAG 14 JANUARI 2009

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. Hogchem (H.D.); Dordrecht 19.45 uur ds. Brugge; Goudswaard 19.30 uur ds. Van der Net; Hardinxveld-Giessendam 14.00 uur ds. W.J. Karels (huw.bev.); Hilversum 19.45 uur ds. Baan; Kamperland 19.30 uur ds. Van Krimpen; Leerdam 19.30 uur ds. Hakvoort; Meeuwen 19.30 uur ds. Schot; Meliskerke 19.30 uur ds. Moens; Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. Vermeij; Oudemirdum 19.30 uur ds. Van Dieren; Poederoyen 19.30 uur ds. Van Aalst; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. De Leeuw; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Verschuure; Urk 19.30 uur ds. Veenendaal; Veen 19.30 uur ds. Melis; Veenendaal 19.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 19.30 uur ds. Mondria; Werkendam 19.30 uur ds. Karens; Zeist 19.30 uur ds. Van Ekeveld.

■ DONDERDAG 15 JANUARI 2009

Borssele 19.30 uur ds. Schipper; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout; Ermelo 19.30 uur ds. Mondria; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Beens; Melissant 19.30 uur ds. Baan; Mijdrecht 19.30 uur ds. Van Belzen; Puttershoek 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Rhenen 19.30 uur ds. Schot; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Van der Net; Spijkenisse 19.45 uur ds. W. Harinck; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. Meeuse.

■ VRIJDAG 16 JANUARI 2009

Borssele 14.30 uur (huw.bev.) ds. Hakvoort; Zeist 13.30 uur ds. Van Ekeveld (huw.bev.).

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openings-tijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openingstijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdag-avond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Het inloopcentrum: Het kruispunt, is geopend op: di en wo van 14.00-17.00 u; Do van 10.00-14.00 uur en 18.30-21.00 u. Zat. van 13.00-16.00 u. U bent hartelijk welkom.

ADVERTENTIES

Voor onze adverteerders

We maken onze (on)regelmatige adverteerders erop attent dat het zakelijke adres waarmee ze te maken hebben sinds 1 jan. j.l. gewijzigd is. Wilt u zich vanaf heden richten tot drukkerij Verloop in Alblasterdam, waarvan alle nodige gegevens in de colofon op pagina twee onderaan genoemd staan. Intern is het toezicht vanuit de redactie en het deputaatschap geregeld. Dus vanaf heden is de heer J. Honkoop niet meer uw aanspreekpunt. Vele jaren lang heeft hij daar samen met zijn vrouw op een nauwgezette wijze zorg voor gedragen. Ze gaven vanwege hun leeftijd de wens te kennen deze werkzaamheden te beëindigen. We zijn hen veel dank verschuldigd voor de trouwe diensten aan ons kerkelijk blad. Van harte bidden we hen samen de genadige verhooring van het gebed toe: 'Verwerp mij niet in de tijd des ouderdoms; verlaat mij niet terwijl mijn kracht vergaat (Psalm 71:9).

ds. G.J. van Aalst

1959

2009

Op 7 januari jl. mochten onze geliefde ouders en grootouders

Joost Karels
en
Helena Karels-Maris

50 jaar getrouwd zijn.

Het is onze wens en bede dat de Heere aan hen bevestigte wat er staat in Psalm 33: 11b (berijmd):

*"Stel Uw vriend'lijk hart,
Op wiens gunst wij hopen,
Eeuwig voor ons open;
Weer steeds alle smart".*

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen.

Erve Geusendam 11,
7463 CS Rijssen

Alle predikanten, studenten, kerkeraden, vrienden en kennissen van harte Gods zegen toegewenst voor 2009.

ds. en mevr. Mol
Rijssen

Hartelijk dank voor alle goede wensen voor het jaar onzes Heeren 2009. Wederkerig wensen we predikanten, studenten, predikantsweduwen, familie, vrienden en bekenden de zegen des Heeren toe.

M. Golverdingen vdm
T.H.M. Golverdingen-
van der Heiden
Waarde

Met dank voor alle goede wensen, door ons ontvangen, wensen wij wederkerig onze familie, vrienden en bekenden van harte de zegen des Heeren toe in het nieuwe jaar.

Ds. en mevr. Paul-Bos

Vakantieplannen voor D.V. 2009?
Welkom op camping
"De Verborgten Hoek" kindvr. +
activiteiten, ook 2 vak. won.
Fam. Wierda-Tuinier Harich (dichtbij
Oudemirdum) tel. 0514-602065
www.deverborgenhoek.nl

Begrafenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

T.h **Beekbergen** (Lieren)
tot 6 pers. zomershuis.
Tel. 055-5062744

Oosterland (Zld): vak. huis te
huur, 2/4 pers, mooi/gezellig, op
boerenerf, vrij uitzicht, CV,
tel. 0111-644950.

VAKANTIE IN DE BETUWE:
Voor rust, ruimte en gezelligheid
bent u welkom op minicamping
DE VIJVERHOF in OMMEREN
tevens caravanverhuur
en vakantiehuis
Voor info: 0344 601973 of
www.vijverhof-ommeren.nl

Werken bij de SGZZH heeft meerwaarde!

De SGZZH onderscheidt zich door haar reformatorische identiteit. Juist deze identiteit geeft meerwaarde aan onze zorg- en dienstverlening voor cliënten, medewerkers en vrijwilligers uit de gereformeerde gezindte.

Momenteel is er in **woonzorgcentrum Uitzicht te Vlaardingen**
een vacature voor:

Coördinator Extramurale Zorg

(24 uur per week)

Wij zoeken een gemotiveerde Coördinator voor onze extramurale zorg. Je verricht coördinerende taken, geeft leiding aan het team extramurale zorg, geeft zorginhoudelijke begeleiding en bent verantwoordelijk voor de wachtlijstbeheer. Daarnaast ben je ondernemend en een echte netwerker. Kortom, de functie is erg afwisselend en veelzijdig!

Profiel

Je bent in het bezit van een opleiding tot verpleegkundige (niveau 4 of 5). Ervaring in de thuiszorg is gewenst. Je hebt kennis van de werkorganisatie en inzicht in de werkwijze en procedures van de sector zorg. Je bent zelfstandig, ondernemend en actief. Uiteraard beschik je over schriftelijke en mondelinge uitdrukingsvaardigheden. Achtergrond of ervaringskennis van extramurale zorgverlening strekt tot aanbeveling. Wij verwachten van onze medewerkers een positief christelijk levensovertuiging. We kijken uit naar je reactie!

Info: Carien van den Berg, manager zorg (010) 474 17 55.

Meer informatie en sollicitatie

Kijk voor meer informatie op de website van de SGZZH: www.sgzzh.nl. Wil je solliciteren? Stuur je brief binnen twee weken naar SGZZH, afdeling P&O, Barbizonlaan 1, 2908 MA Capelle a/d IJssel of mail naar pz@sgzzh.nl

BEGRAFFENISVERZORGING KINA

010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D. W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

Te huur op Walcheren:

5 persoons luxe **stacaravan** op
Chr. minicamping.
www.stacaravanwalcheren.nl
Tel. 0342-423721

Solidamentum

Barneveld | Ede-Wageningen | Gouda | Rheden | Zwolle

Student(-in-spé),

Ben jij van plan om te gaan studeren in de buurt van **Ede/Wageningen**? Studeer je ergens anders, maar woon je in deze omgeving en wil je je aansluiten bij een reformatorische studentenvereniging? Dan ben jij van harte welkom bij Solidamentum, kring Ede-Wageningen! Solidamentum is een reformatorische studentenvereniging die zich richt op WO- en HBO-studenten van de gereformeerde gezindte.

Deo Volente **dinsdag 20 januari** organiseert deze kring een **openavond** voor (aanstaande) studenten. Er zal een aansprekende en verdiepende lezing worden verzorgd door mw. A. Frens over het onderwerp 'Verzoening tussen mensen en met God'.

Mevr. Frens zal vooral ervaringen van de praktijk gebruiken om duidelijk te maken hoe moeilijk het onderwerp is. Er zal gelegenheid zijn voor discussie en vragen.

Op zoek naar (aanstaande) studenten met wie jij je kunt ontspannen en bezinnen?
Solidamentum heet je van harte welkom!

Programma openavond:

Gratis maaltijd: 17:30 uur. Opgeven bij onderstaand contactpersoon.

Adres: Schoolgebouw 'Johannes de Swaef' Verlengde Parkweg 49, Ede
Contactpersoon: Arina van Helden, 06-15116098 / arinavh@gmail.com

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
800 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl

Identiteit
Kwaliteit

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154 •
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

't Boekenhoekje

Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken	Theologische werken	Cadeau-artikelen
Kinderboeken	Verklaringen van	CD's
Bijbels	Bijbel, Catechismus e.a.	Muziekcassettes
(Statenvertaling)	Levensbeschrijvingen	Bladmuziek
Psalmboeken	Diverse wenskaarten	

Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9.00 u. tot 16.00 u. zaterdag van 9.00 u. tot 13.00 u.
Goudenregenstraat 24 - 2906 CM Capelle a/d IJssel - tel. (010) 442 22 12 - privé (010) 451 28 82

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta, Canada**,
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

Ameland-Terschelling-Bakkeveen
(Frl.) t.h. keurige **chalets-stacars**.
Huur niet duur! "Iets meer voor iets
minder". Bel 0512-516096 of kijk op
www.vdsluisvakanties.nl

Woonruimte gezocht
Meisje (24) zoekt i.v.m. werk bij
logeerhuis De Mantelieng in Oud-
dorp z.s.m. woonruimte in Ouddorp
of omgeving. Tel. 0624758951

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
Orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

CALVIN CHRISTIAN SCHOOL in Alberta, Canada,
is looking for three teachers to fill vacancies in lower and upper
elementary grades for 2009-2010.
For more information contact the principal:
William Grisnich: tel. 001 403 320 1650 Email: wgrisnich@ccschool.ca

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Het zendingsbureau van de Gereformeerde Gemeenten is gevestigd in Woerden. Omdat er binnenkort een vacature ontstaat op de afdeling administratie, zoeken wij zo spoedig mogelijk een

Administratief medewerker (0,6 fte)

Geboden wordt een veelzijdige en afwisselende functie in een klein team, met collega's die zich betrokken weten bij het zendingswerk.

Taakinhoud:

- Dagelijkse verwerking van gegevens voor de financiële administratie
- Verzorging van periodieke rapportages en overzichten uit de financiële administratie
- Administratieve taken voor de binnenlandse en buitenlandse loonadministraties
- Administratie en beheer van pensioen- en zorgvoorzieningen
- Coördinatie van vliegreizen voor zendingsarbeiders, bestuur en bureau
- Het verzorgen en bewaken van visumaanvragen voor buitenlandse reizen
- Secretariële en algemene taken van de afdeling administratie

Vereisten:

- Accurate en dienstverlenende instelling
- Administratieve ervaring en opleiding op MBO-niveau
- Ervaring en affiniteit met kantoorautomatisering (MS Office, King, e.d.)

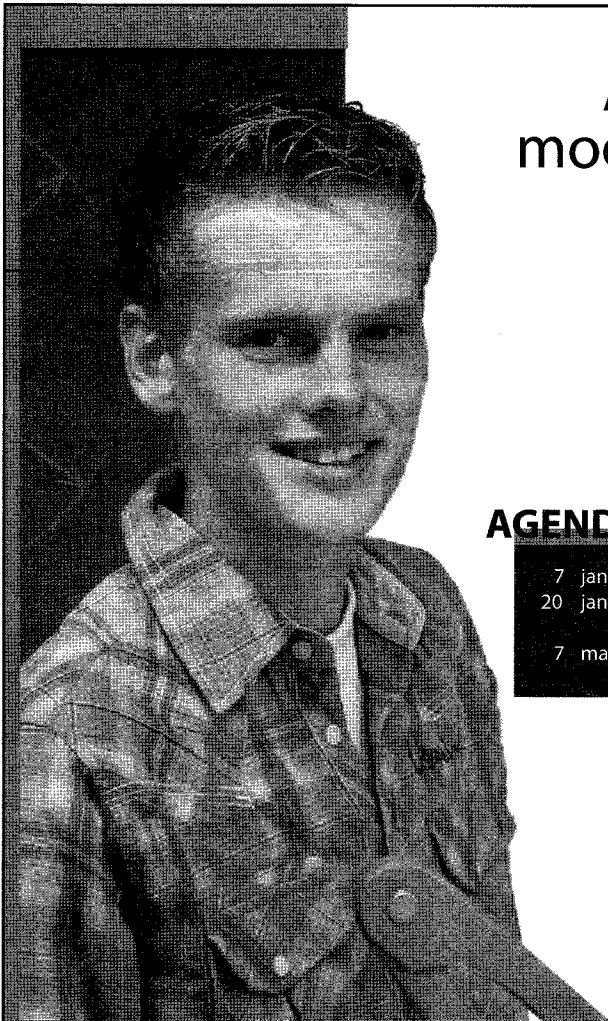

Van sollicitanten wordt verwacht dat zij lid zijn van de Gereformeerde Gemeenten.

Sollicitaties met vermelding van opleiding, ervaring en referenties graag voor 14 januari 2009 richten aan:
Deputaatschap Zending
Gereformeerde Gemeenten
t.a.v. de heer drs. P. Eikelboom, directeur
Postbus 232
3440 AE Woerden
Of per e-mail: zgg@cbgg.nl

Het is ons voornemen om gesprekken met sollicitanten te voeren op D.v. 19 januari 2009.

Voor inlichtingen over deze functie kan contact worden opgenomen met de heer P. Eikelboom, directeur (privé 0318-634626), of met de heer A. Elshout, hoofd administratie (privé 0348-421003), of tijdens kantooruren bij ZGG: 0348-489950.

Als je leraar wilt worden, moet je in Gouda zijn

Driestar educatief dat is duidelijk

- Een stevige christelijke basis
- Gedegen kennis van theorie en praktijk
- Verdieping op je eigen interessegebieden
- Een boeiend studentenleven
- Vooruitzicht op een aantrekkelijke baan

Kom naar een voorlichtingsmoment om ons te ontmoeten!

AGENDA

7 januari 2009	Open Avond	Leraar Voortgezet Onderwijs
20 januari 2009	Open Avond	Leraar Basisonderwijs (pabo) deeltijd en Pedagogiek
7 maart 2009	Open Dag	Alle opleidingen

Driestar educatief

Voor vitaal christelijk onderwijs

zie www.driestar-educatief.nl/hogeschool

LERAAR BASISONDERWIJS (PABO)
LERAAR VOORTGEZET ONDERWIJS
PEDAGOGIEK

begrafenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Begrafenisonderneming Treur

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Oosterland (Zld): vak. huis te huur,
2/4 pers, mooi/gezellig, op boeren-
erf, vrij uitzicht, CV, tel: 0111-644950

Orgelbouw Advies Commissie
een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

VOGG
Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Vos

Wij verzorgen begravenissen (geen crematies) op de gehele Veluwe, in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begrafenisverzorger:
G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T 0341-253813
Kampen e.o. T 06-53363828
Rijssen e.o. T 0548-540053
overige plaatsen en b.g.g. T 0577-401689

Begrafenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. 0577-401689

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

MARKES *Persoonlijke zorg voor uw begraving*

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Gelukkig Nieuwjaar

De Heyzen
Directie en personeel

Juffersweg 31, 4421 JA Kapelle-Biezelinge tel. 0113 33 03 50

Tevens danken wij u hartelijk voor het in ons gestelde vertrouwen in het afgelopen jaar

Pieter en Janne Heyzen

www.deheyzen.nl